

ด่วนที่สุด

ที่ ศย ๐๑๖/๒๕๖๗

สำนักงานศาลยุติธรรม
ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดียาเสพติด พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดียาเสพติด พ.ศ. ....
  ๒. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย
  ๓. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดียาเสพติด พ.ศ. ....
  ๔. รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
  ๕. หลักฐานการรับฟังความคิดเห็น
  ๖. หลักฐานการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย
  ๗. แผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง สาระสำคัญ และกรอบระยะเวลาของร่างพระราชบัญญัติฯ
  ๘. รายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๒๗

ด้วยสำนักงานศาลยุติธรรมขอเสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดียาเสพติด พ.ศ. .... มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๒) ร่างพระราชบัญญัติ

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วยนโยบายประธานศาลฎีกา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗ ประเด็น “เที่ยงธรรม” กำหนดให้ศาลยุติธรรมเป็นหลักประกันแห่งสิทธิและเสรีภาพให้กับประชาชนทั้งทางแพ่งและทางอาญา โดยมีแผนปฏิบัติการให้ศึกษาแนวทางในการจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดียาเสพติด และคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดียาเสพติด พ.ศ. .... และมอบหมายให้สำนักงานศาลยุติธรรมดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป ซึ่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐโดยภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนามาตรการอื่นแทนการลงโทษ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ ๔ การปรับกระบวนการทัศน์ในการบริหารงานศาลยุติธรรมเพื่อสร้างความปลอดภัยและความเป็นธรรมในสังคม ให้มีการจัดตั้งศาลหรือจัดให้มีศาลเพื่อบำบัดยาเสพติดอย่างน้อยในระบบของกระบวนการยุติธรรม

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ตามนโยบายประธานศาลฎีกา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗ ในประเด็น “เที่ยงธรรม” กำหนดให้ศาลยุติธรรมเป็นหลักประกันแห่งสิทธิและเสรีภาพให้แก่ประชาชนทางอาญา ประกอบกับเพื่อให้การอำนวยความยุติธรรมในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้น

๓. สำระสำคัญและข้อเท็จจริง

เนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นภัยอันตรายแรงต่อประเทศชาติ มีผลกระทบต่อสังคมจนเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้ขึ้นสู่การพิจารณาของศาลยุติธรรมจำนวนมากและเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ในขณะที่การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นในคดีดังกล่าวต้องอุทธรณ์ไปยังแผนกคดียาเสพติดในศาลอุทธรณ์เพียงแห่งเดียว จึงจำเป็นต้องจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดียาเสพติดขึ้น ให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในชั้นอุทธรณ์โดยองค์คณะผู้พิพากษาที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ เพื่อให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลมีเอกภาพ มีมาตรฐานเดียวกัน และเพื่อให้การอำนวยความยุติธรรมในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดซึ่งเป็นภัยอันตรายต่อประเทศชาติ อันจะส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศชาติ

สำนักงานศาลยุติธรรมโดยสำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรมได้ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดียาเสพติด พ.ศ. .... ขึ้น และคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดียาเสพติด พ.ศ. .... และมอบหมายให้สำนักงานศาลยุติธรรมดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป โดยได้ประกาศรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องตั้งแต่วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๗ รวม ๑๙ วัน ผ่านระบบกลางทางกฎหมายและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานศาลยุติธรรม รวมถึงมีหนังสือสอบถามความเห็นไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ศาลชั้นอุทธรณ์ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักงานกิจการยุติธรรม และสภาพนายความ พร้อมกับรวบรวมสรุปความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง จัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลผลการดำเนินงานดังกล่าว โดยผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นเป็นส่วนใหญ่ว่าเห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๔. สำระสำคัญของร่างกฎหมาย

๑) ให้จัดตั้งศาลอุทธรณ์คดียาเสพติด โดยยกฐานะแผนกคดียาเสพติดในศาลอุทธรณ์ขึ้นเป็นศาลอุทธรณ์คดียาเสพติด ให้มีเขตตลอดท้องที่ทั่วราชอาณาจักร (ร่างมาตรา ๔)

๒) มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่มีการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้น และคดีที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจของศาลอุทธรณ์คดียาเสพติด (ร่างมาตรา ๕)

๓) ให้มีประธานศาลอุทธรณ์คดียาเสพติดหนึ่งคน และรองประธานศาลอุทธรณ์คดียาเสพติดหนึ่งคน และมีผู้พิพากษาในศาลอุทธรณ์คดียาเสพติดซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (ร่างมาตรา ๗)

๔) กำหนดให้คดีที่มีปัญหาสำคัญซึ่งสมควรได้รับการวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ศาลอุทธรณ์คดียาเสพติด (ร่างมาตรา ๘)

๕) กำหนดให้...

๕) กำหนดให้บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับกับศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ และผู้พิพากษาในศาลอุทธรณ์ให้นำมาใช้บังคับแก่ศาลอุทธรณ์คดียาเสพติดและ บุคลากรด้วยโดยอนุโลม

๕. ประโยชน์และผลกระทบ

เนื่องด้วยคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดซึ่งเป็นภัยอันตรายต่อประเทศชาติและมีผลกระทบต่อสังคมจนเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศได้ขึ้นสู่การพิจารณาของศาลยุติธรรมจำนวนมาก และเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ซึ่งตามกฎหมายปัจจุบันกำหนดให้การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นทั่วประเทศในคดีความผิดต่อยาเสพติดต้องอุทธรณ์ไปยังแผนกคดียาเสพติดในศาลอุทธรณ์เพียงแห่งเดียว ดังนั้นเพื่อให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลมีเอกภาพ มีมาตรฐานเดียวกัน ประกอบกับประมวลกฎหมายยาเสพติดมุ่งเน้นการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติดโดยการกำหนดโทษต้องได้สัดส่วนกับการกระทำความผิด ผู้พิพากษาที่พิจารณาพิพากษาคดีจึงต้องมีทักษะความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จึงสมควรจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดียาเสพติดขึ้นให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในชั้นอุทธรณ์โดยองค์คณะผู้พิพากษาที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ เพื่อให้การอำนวยความยุติธรรมในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้น อันจะส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศชาติ

อย่างไรก็ตาม ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลกระทบด้านงบประมาณและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายในการแก้ไขปัญหาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

สำนักงานศาลยุติธรรมมีความจำเป็นต้องดำเนินการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายในการจัดตั้งหน่วยงานและด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมีต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก ซึ่งคาดว่าจะใช้วิธีการเกลี่ยอัตราค่าจ้างโดยใช้งบประมาณ จำนวน ๑,๔๗๔,๕๙๑,๐๔๓ บาท (หนึ่งพันสี่ร้อยเจ็ดสิบสี่ล้านห้าแสนเก้าหมื่นหนึ่งพันสี่สิบสามบาทถ้วน) ในกรณีใช้วิธีการเพิ่มอัตราค่าจ้างต้องใช้งบประมาณ จำนวน ๓,๔๕๓,๗๖๒,๓๒๓ บาท (สามพันสี่ร้อยห้าสิบล้านเจ็ดแสนหกหมื่นสองพันสามร้อยยี่สิบสามบาทถ้วน)

๗. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) ศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๑, ๒, ๘ เห็นชอบด้วยกับการจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดียาเสพติด เพราะทำให้คดียาเสพติดได้รับการพิจารณาพิพากษาอย่างถูกต้อง รวดเร็วและเป็นธรรม ซึ่งกระทำโดยผู้พิพากษาที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญกฎหมายที่เกี่ยวกับยาเสพติดเป็นการเฉพาะ และทำให้คำพิพากษาเป็นมาตรฐานเดียวกัน

๒) สำนักงานอัยการสูงสุด กระทรวงยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เห็นชอบด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ

๓) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีข้อสังเกตว่า ตามร่างฯ มีผลให้เป็นการเพิ่มตำแหน่งบุคลากรของศาล จึงมีข้อเสนอเห็นควรให้มีการวิเคราะห์ความคุ้มค่าด้านงบประมาณและประโยชน์ที่ได้รับ

๔) สำนักงานกิจการยุติธรรม เห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ แต่เห็นควรให้มีการเตรียมความพร้อมและการบริหารจัดการเพื่อรองรับ ทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านอื่น ๆ ที่เหมาะสม รวมถึงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับประชาชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในเรื่องเขตอำนาจศาล และได้รับความสะดวกในการพิจารณาพิพากษาคดี

๕) กระทรวงการคลัง ไม่ขัดข้องในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ มีข้อสังเกตว่า การจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดียาเสพติดต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณ บุคลากร สถานที่ รวมถึงครุภัณฑ์ต่าง ๆ ดังนั้น จึงเข้าข่ายเป็นการตรากฎหมายที่มีผลผูกพันทรัพย์สินหรือก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังแก่รัฐ ซึ่งต้องพิจารณาความคุ้มค่า ต้นทุน ผลประโยชน์ เสถียรภาพ และความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความยั่งยืนทางการเงินการคลังของรัฐด้วยตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

๖) สำนักงบประมาณ มีหนังสือสำนักงบประมาณ ตอนที่ ๓๓๓๕/๓๙๙๕ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗ มีข้อสังเกตว่า เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับอาจส่งผลให้มีค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรและด้านการลงทุน จึงควรพิจารณาความคุ้มค่า ต้นทุน ประโยชน์สูงสุดที่ประชาชนได้รับความเหมาะสมกับสถานการณ์และสถานะทางการเงินการคลังของประเทศ เพื่อมิให้เกิดภาระงบประมาณเกินความจำเป็น

๘. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

นโยบายประธานศาลฎีกา พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๗ ประเด็น “เที่ยงธรรม” กำหนดให้ศาลยุติธรรมเป็นหลักประกันแห่งสิทธิและเสรีภาพให้กับประชาชนทั้งทางแพ่งและทางอาญา โดยมีแผนปฏิบัติการให้ศึกษาแนวทางในการจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดียาเสพติด และคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดียาเสพติด พ.ศ. .... และมอบหมายให้สำนักงานศาลยุติธรรมดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

๙. ข้อเสนอของส่วนราชการ

สำนักงานศาลยุติธรรม เห็นควรเสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดียาเสพติด พ.ศ. .... ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธานี สิงหนาท)

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

ส่วนพัฒนากฎหมาย (นวพรรณ)

โทร. ๐๙ ๕๒๐๔ ๘๘๖๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@coj.go.th